

**UCHWAŁA NR XXIX/343/2017
RADY MIEJSKIEJ W SUWAŁKACH**

z dnia 25 stycznia 2017 r.

**w sprawie uchwalenia Wieloletniego programu współpracy Miasta Suwałk z organizacjami
pozarządowymi na lata 2017-2020**

Na podstawie art. 5 a ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 1817) Rada Miejska w Suwałkach uchwała, co następuje:

§ 1. Uchwała się Wieloletni program współpracy Miasta Suwałk z organizacjami pozarządowymi na lata 2017-2020 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Suwałk.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej
w Suwałkach

Zdzisław Przelomiec

**Wieloletni program współpracy Miasta Suwałk z organizacjami pozarządowymi
na lata 2017-2020**

Spis treści

Wstęp

Struktura Programu

Cele Programu

Cel główny

Cel strategiczny 1. Rozwój partnerskiego dialogu pomiędzy organizacjami pozarządowymi a Miastem

1.1 Doskonalenie funkcjonowania ciał opiniotwórczo-doradczych

1.2 Przestrzeganie standardów dialogu

1.3 Wspólne szkolenia

1.4 Zawieranie partnerstw pomiędzy Miastem Suwałki i Organizacjami

1.5 Doskonalenie procesu konsultacji samorządu z organizacjami pozarządowymi

1.6 Zwiększanie świadomości urzędników i przedstawicieli instytucji w zakresie specyfiki działania organizacji pozarządowych i form współpracy z nimi

Cel strategiczny 2. Wzrost zaangażowania organizacji pozarządowych i poprawa efektywności realizacji zadań publicznych

2.1 Roczny program współpracy – zasady tworzenia, konsultacji i realizacji

2.2 Wieloletni program współpracy – zasady tworzenia, konsultacji i realizacji

2.3 Rzetelna dokumentacja realizacji zadań publicznych

2.4 Sygnalizowanie przez organizacje chęci realizacji nowych zadań publicznych

Cel strategiczny 3. Rozwój sektora pozarządowego w Suwałkach

3.1 Wydarzenie prezentujące organizacje pozarządowe i inicjatywy obywatelskie

3.2 Uświadomienie lokalnej społeczności, czym zajmują się organizacje pozarządowe

3.3 Promocja działań organizacji

3.4 Korzystanie z możliwości służących rozwojowi organizacji, które już istnieją

3.5 Doskonalenie zasad udostępniania lokali gminnych organizacjom pozarządowym

Cel strategiczny 4. Wspieranie innowacyjnych działań

4.1 Dodatkowe punkty za innowacyjne rozwiązania w otwartych konkursach ofert

4.2 Wprowadzanie nowych form współpracy Miasta Suwałk z organizacjami pozarządowymi

Finansowanie Programu

Ewaluacja i monitoring

Słowniczek

Autorzy programu

Wstęp

Organizacje pozarządowe na stałe wpisały się w życie społeczne Suwałk. Ich działania są różnorodne, nie ma praktycznie dziedziny życia, w którą nie byliby zaangażowani przedstawiciele organizacji. Ponieważ społecznym sensem istnienia organizacji nie jest spełnianie własnych ambicji, ale zaspokajanie potrzeb i aspiracji mieszkańców, Miasto Suwałki od początku traktuje organizacje jako jednego z najważniejszych partnerów w realizacji zadań publicznych na rzecz mieszkańców. Z uwagi na to, że współpraca Miasta z Organizacjami rozwija się i wzbogaca o nowe formy niezbędna jest strategia, która nakreśli kierunki rozwoju i wskaże cele, do których wspólnie będziemy dążyć. Niniejszy dokument jest taką wspólnie wypracowaną wizją współpracy w kolejnych latach, do roku 2020. Termin obowiązywania dokumentu i jego założenia są spójne z innymi najważniejszymi miejskimi dokumentami strategicznymi: Strategią Zrównoważonego Rozwoju Miasta Suwałki do 2020 roku, Strategią Rozwoju Kultury Miasta Suwałk do 2020 roku, Strategią Promocji Miasta Suwałki na lata 2016-2020 oraz Programem Działań na Rzecz Seniorów na lata 2016-2020 w Mieście Suwałki.

Wieloletni program współpracy Miasta Suwałk z organizacjami pozarządowymi do 2020 roku ściśle odnosi się do Celu strategicznego nr 2. Strategii Zrównoważonego Rozwoju Miasta Suwałki do 2020 roku w brzmieniu: „Poprawa warunków życia” oraz Celu strategicznego nr 5: „Wzrost znaczenia współpracy w procesach rozwojowych”, Cel operacyjny 5.1 – „Rozwijanie aktywności i tożsamości lokalnej”. Zapis w Strategii mówi, że „Wysokiej jakości kapitał społeczny, którego wyznacznikiem jest zaufanie oraz rozwinięte sieci współpracy, stanowi jeden z ważniejszych czynników rozwojowych. W procesie budowy kapitału społecznego istotną rolę pełni poczucie tożsamości lokalnej i kulturowej.”

W ramach tego celu operacyjnego przewidywane są m.in. następujące kierunki działań:

- wzmocnianie potencjału organizacji pozarządowych – prowadzone będą działania wzmocniające potencjał organizacyjny i techniczny organizacji pozarządowych, a także wsparcie dla nowych form działalności, szczególnie tych ukierunkowanych na rozwój ekonomii społecznej;
- rozwijanie mechanizmu partycypacji społecznej w procesach decyzyjnych – rozwijanie systemu konsultacji społecznych w celu zwiększania partycypacji mieszkańców Suwałk w procesach decyzyjnych, przyczyni się do ich większego zaangażowania w kształtowanie lokalnej polityki rozwoju, jak również do wzrostu świadomości obywatelskiej i poczucia przynależności do społeczności lokalnej.

Wieloletni program współpracy jest wreszcie konsekwencją coraz bardziej intensywnej współpracy suwalskiego samorządu z organizacjami pozarządowymi. W ostatnich latach wspólnie podjęliśmy wiele wysiłków, aby podnieść jej jakość i efektywność. Co najważniejsze, wszystkie decyzje, np. o nowych formach współpracy, czy przekazywaniu większej liczby zadań publicznych do realizacji organizacjom pozarządowym są podejmowane wspólnie. Wyrazem tego, że wspólne wysiłki idą w dobrym kierunku było przyznanie w 2014 roku w konkursie Wojewody Podlaskiego tytułu „Samorząd Przyjazny Organizacjom Pozarządowym”. Wyróżnienie motywuje do jeszcze większej pracy na rzecz poprawy jakości współpracy.

Dobra współpraca samorządu z organizacjami pozarządowymi to jeden z fundamentów społeczeństwa obywatelskiego. Współpraca ta jest istotnym czynnikiem integrującym i aktywizującym mieszkańców w rozwiązywaniu problemów lokalnych. Oparta na zasadzie partnerstwa zwiększa efektywność działań związanych z realizacją zadań własnych i zleconych Miasta Suwałk poprzez pełniejsze wykorzystanie potencjału organizacji pozarządowych i podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego. Dlatego należy tę współpracę wzmocnić i dążyć do jak największej efektywności wspólnie podejmowanych działań.

Inicjatywa stworzenia Wieloletniego Programu Współpracy Miasta Suwałk z organizacjami pozarządowymi pojawiła się po raz pierwszy podczas realizacji projektu „Razem dla Suwałk”, prowadzonego przez Centrum Aktywności Społecznej PRYZMAT w partnerstwie z Miastem Suwałki i współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego. Temu zagadnieniu było poświęcone jedno ze spotkań konsultacyjnych w ramach projektu. Podczas dyskusji uczestnicy wskazywali na potrzebę stworzenia takiego programu w Suwałkach, a wśród argumentów przemawiających na jego rzecz wymieniali:

- długofalową perspektywę współpracy między Miastem a organizacjami, co może podnieść jej jakość;
- tworzenie przez samorząd dobrych warunków do działalności organizacji;
- rozszerzanie grupy organizacji współpracujących z samorządem;
- wzmocnienie współpracy między organizacjami;
- dotarcie do liderów organizacji;
- wspieranie społeczeństwa obywatelskiego.

Na spotkaniu konsultacyjnym pojawiła się też propozycja stworzenia wielosektorowego zespołu roboczego, który zająłby się opracowaniem tego programu.

Później, 9 stycznia 2016 roku do Prezydenta Miasta Suwałk wpłynął list Suwalskiej Federacji Organizacji Pozarządowych RAZEM z wnioskiem o podjęcie prac nad opracowaniem Wieloletniego Programu Współpracy Miasta Suwałk z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2016-2020”. Pismo zawierało deklarację współpracy ze strony organizacji wchodzących w skład Federacji. To była ważna deklaracja, bowiem Federacja skupia 24 aktywne suwalskie organizacje pozarządowe z różnych dziedzin, co gwarantuje że głos jej przedstawicieli jest reprezentatywny dla prawie całego, zróżnicowanego środowiska.

Władze Miasta pozytywnie odniosły się do tych postulatów i 25 lutego 2016 roku Zarządzeniem nr 59/2016 Prezydenta Miasta Suwałk został powołany Zespół ds. opracowania projektu Wieloletniego programu współpracy Miasta Suwałk z organizacjami pozarządowymi na lata 2017-2020. Znalazło się w nim 19 osób: dziewięć reprezentantów organizacji pozarządowych oraz dziesięciu przedstawicieli Urzędu Miejskiego w Suwałkach i instytucji miejskich współpracujących na co dzień z organizacjami: Suwalskiego Ośrodka Kultury, Ośrodka Sportu i Rekreacji, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Zarządu Budynków Mieszkalnych. Należy przy tym podkreślić, że nabór do Zespołu był otwarty i w Zespole znaleźli się wszyscy przedstawiciele organizacji, którzy się zgłosili.

Od marca do września 2016 roku Zespół spotkał się na siedmiu posiedzeniach roboczych. Sześć odbyło się w Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych „Centrum Trójki”, jedno w Zarządzie Budynków Mieszkalnych. W pięciu wspólnie uczestniczyli zarówno przedstawiciele organizacji, jak i miejskich instytucji, jedno spotkanie zostało zorganizowane specjalnie z myślą o przedstawicielach organizacji i z ich udziałem, jedno zaś było dedykowane przedstawicielom instytucji.

Wieloletni program współpracy Miasta Suwałk z organizacjami pozarządowymi na lata 2017-2020 został też poddany konsultacjom Suwalskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego oraz wśród organizacji pozarządowych.

Przewiduje się ewaluację realizacji Programu po dwóch latach funkcjonowania oraz po zakończeniu.

Struktura Programu

Filarami Programu są cztery Cele strategiczne, wynikające z Celu głównego, wypracowane przez Zespół ds. opracowania projektu Wieloletniego programu współpracy Miasta Suwałk

z organizacjami pozarządowymi na lata 2017-2020 i skonsultowane z suwalskimi organizacjami pozarządowymi.

Części poświęcone poszczególnym celom są zbudowane według wspólnego schematu. Rozpoczynamy od diagnozy sytuacji, aby następnie przejść do propozycji działań, które będą służyły osiągnięciu danego celu. Każdemu z planowanych działań są przypisane wskaźniki, monitorujące jego realizację oraz planowani realizatorzy.

Ostatnia część poświęcona została monitoringowi realizacji programu i jego ewaluacji.

Cele Programu

Cel główny: Organizacje pozarządowe są bardzo ważnym partnerem Miasta Suwałki w działaniach na rzecz rozwoju Miasta i poprawy jakości życia mieszkańców poprzez wspólną realizację zadań publicznych, zwiększenie udziału w tworzeniu polityk publicznych i wprowadzanie nowych rozwiązań

Cel strategiczny 1. Rozwój partnerskiego dialogu pomiędzy organizacjami pozarządowymi a Miastem

1.1 Doskonalenie funkcjonowania ciał opiniotwórczo-doradczych.

1.2 Przestrzeganie standardów dialogu.

1.3 Wspólne szkolenia.

1.4 Zawieranie partnerstw pomiędzy Miastem Suwałki i Organizacjami.

1.5 Doskonalenie procesu konsultacji samorządu z organizacjami pozarządowymi.

1.6 Zwiększanie świadomości urzędników i przedstawicieli instytucji w zakresie specyfiki działania organizacji pozarządowych i form współpracy z nimi.

Cel strategiczny 2. Wzrost zaangażowania organizacji pozarządowych i poprawa efektywności realizacji zadań publicznych

2.1 Roczny program współpracy – zasady tworzenia, konsultacji i realizacji.

2.2 Wieloletni program współpracy – zasady tworzenia, konsultacji i realizacji.

2.3 Rzetelna dokumentacja realizacji zadań publicznych.

2.4 Sygnalizowanie przez organizacje chęci realizacji nowych zadań publicznych.

Cel strategiczny 3. Rozwój sektora pozarządowego w Suwałkach

3.1 Wydarzenie prezentujące organizacje pozarządowe i inicjatywy obywatelskie.

3.2 Uświadomienie lokalnej społeczności, czym zajmują się organizacje pozarządowe.

3.3 Promocja działań organizacji.

3.4 Korzystanie z możliwości służących rozwojowi organizacji, które już istnieją.

3.5 Doskonalenie zasad udostępniania lokali gminnych organizacjom pozarządowym.

Cel strategiczny 4. Wspieranie innowacyjnych działań

4.1 Dodatkowe punkty za innowacyjne rozwiązania w otwartych konkursach ofert.

4.2 Wprowadzanie nowych form współpracy Miasta Suwałk z organizacjami pozarządowymi.

Cel strategiczny 1. Rozwój partnerskiego dialogu pomiędzy organizacjami pozarządowymi a Miastem

Potrzeba partnerskiego dialogu pojawiała się w dyskusji przy omawianiu każdego z celów strategicznych. Wydaje się więc kluczową dla całego procesu współpracy Miasta Suwałk z organizacjami pozarządowymi. Była ona wskazywana w równym stopniu przez przedstawicieli organizacji, jak i instytucji. Jedni i drudzy podkreślali, że warunkiem dobrego

dialogu jest traktowanie siebie na równi oraz wzajemny szacunek i przekonanie, że obie strony działają w dobrej wierze. Ważne jest również, aby uwzględniały one uwarunkowania drugiej strony i nie stawiały żądań nierealnych. Zwracano uwagę, że nie może dochodzić do sytuacji, kiedy jedna ze stron traktuje drugą przedmiotowo, dążąc jedynie do zaspokojenia własnych potrzeb. Zgodzono się co do tego, że w procesie dialogu możliwe jest nie tyle nawet zawarcie kompromisu, co pójście dalej, czyli wypracowanie wspólnych, lepszych rozwiązań. Dialog sprzyja też pobudzeniu aktywności obywatelskiej i większemu zaangażowaniu zarówno przedstawicieli organizacji pozarządowych, jak i mieszkańców we współtworzenie i realizowanie polityk publicznych. Daje poczucie satysfakcji, że realizowane działania zostały zaplanowane wspólnie, a nie narzucone z góry.

Rozwojowi dialogu między przedstawicielami instytucji i organizacji służą różne rady społeczne, w pracach których uczestniczą zarówno przedstawiciele samorządu, jak i organizacji pozarządowych, system wzajemnej informacji oraz konsultacje społeczne.

1. 1 Doskonalenie funkcjonowania ciał opiniotwórczo-doradczych

Diagnoza

Jednym z najważniejszych ciał opiniotwórczo-doradczych jest Suwalska Rada Działalności Pożytku Publicznego. Tworzy ją dwanaście osób: sześcioro przedstawicieli organizacji pozarządowych, wybranych w głosowaniu przez organizacje pozarządowe, trzech przedstawicieli Rady Miejskiej w Suwałkach oraz troje przedstawicieli Prezydenta Miasta Suwałk. Kadencja trwa trzy lata. Rada opiniuje najważniejsze dokumenty miejskie o znaczeniu strategicznym dla wszystkich mieszkańców, a także dokumenty regulujące współpracę Miasta Suwałk z organizacjami pozarządowymi. Rada z własnej inicjatywy podejmuje stanowiska w sprawach istotnych dla mieszkańców. Między innymi Rada podejmowała stanowiska w takich kwestiach jak: podział funduszy europejskich, przeprowadzenie pikniku organizacji pozarządowych i inicjatyw obywatelskich, wprowadzenie elektronicznego systemu naboru ofert czy udoskonalenie zasad udostępniania lokali gminnych organizacjom pozarządowym.

Rada wskazuje pięciu przedstawicieli organizacji pozarządowych do 16-osobowego Zespołu ds. Suwalskiego Budżetu Obywatelskiego, który zajmuje się weryfikacją projektów do Suwalskiego Budżetu Obywatelskiego, a także przedstawicieli organizacji do innych zespołów międzysektorowych. O swoich działaniach SRDPP informuje w zakładce na stronie Miasta Suwałki, gdzie można znaleźć m.in.: protokoły z posiedzeń, stanowiska, opinie, interwencje oraz wyniki konsultacji oraz na profilu na Facebooku.

Od stycznia 2014 roku działa Suwalska Rada Seniorów, pierwsza tego typu rada w woj. podlaskim, powołana z inicjatywy suwalskiego oddziału Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów oraz Stowarzyszenia Uniwersytet Trzeciego Wieku w Suwałkach. Rada działa przy Prezydencie Miasta Suwałk. Ma charakter konsultacyjny, doradczy i inicjatywny. Jej głównym celem jest reprezentowanie seniorów i wypracowywanie wspólnie z władzami Miasta rozwiązań przyjaznych osobom starszym. Radę tworzy dziewięć osób – siedmioro zgłoszonych i wybranych przez organizacje pozarządowe i inne podmioty działające na rzecz osób starszych oraz dwie wskazane przez Prezydenta Miasta Suwałk. Kadencja trwa dwa lata. O swoich działaniach Rada informuje w zakładce na stronie Miasta Suwałki oraz na profilu na Facebooku.

W zakresie sportu ciałem opiniotwórczo-doradczym jest Rada Sportu przy Prezydencie Miasta Suwałk. Radę tworzy co najmniej osiem osób, w przeważającej większości przedstawicieli środowiska sportowego. Kadencja trwa dwa lata. Członkowie Rady są powoływani bezpośrednio przez Prezydenta Miasta.

W 2016 roku utworzono też Młodzieżową Radę Miasta Suwałki. Tworzą ją przedstawiciele szkół ponadgimnazjalnych, wybrani w szkolnych wyborach. Rada ma charakter konsultacyjny. Kadencja trwa dwa lata.

Kolejnym organem opiniotwórczo-doradczym jest Miejska Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Suwałk. Tworzy ją pięć osób, powołanych spośród

przedstawicieli organizacji pozarządowych działających w Suwałkach oraz przedstawiciela jednostki samorządu terytorialnego. Do jej zadań należy: inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych oraz realizacji praw osób niepełnosprawnych; opiniowanie projektów powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych; ocena realizacji programów; opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez Radę Miejską pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych. Kadencja trwa 4 lata.

Głównym zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Suwałkach jest koordynowanie realizacji Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych inicjuje działania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W jej skład wchodzi przedstawiciele instytucji, terapeuci, edukatorzy.

Członkowie organizacji są także zapraszani do udziału w pracach komisji w otwartych konkursach ofert oraz do grup roboczych powoływanych przy opracowywaniu programów strategicznych i operacyjnych, a także do komisji w różnego typu konkursach.

Ocenę działalności rad oraz sposobów informowania o ich działaniach zawierały też dwa raporty pn. „Ocena jakości współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi”, sporządzone w ramach projektu „Razem dla Suwałk”, realizowanego przez Centrum Aktywności Społecznej PRYZMAT w partnerstwie z Miastem Suwałki, a współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego. Badanie do raportu było przeprowadzone metodą Lokalnego Indeksu Jakości Współpracy, przeprowadziła je Fundacja SocLab z Białegostoku. Jedna z respondentek podkreślała znaczną poprawę w ostatnim czasie w kwestii informowania o działaniach rad:

„Urząd Miejski stworzył na swojej stronie internetowej zakładki, które są poświęcone NGO, wszystkim radom, które są przy panu prezydencie, mamy dostęp do protokołów, czego wcześniej w ogóle nie było. Mamy dostęp do składów tych rad. Na bieżąco są uzupełniane wszelkie informacje o konsultacjach społecznych, o planowanych rzeczach, spotkaniach, więc rzeczywiście ten przepływ informacji jest wyraźnie poprawiony i oczywiście pełnomocnik też dużo pracy wkłada, bo ma całą bazę mailową NGO i wszystkie ważne rzeczy przekazuje za pomocą maili, czyli stwarza taki plan, np. w maju co mamy zaplanowane, więc my z wyprzedzeniem wiemy co, kiedy będzie zaplanowane i możemy zaplanować sobie czas wolny na te rzeczy. Też jest spotkanie comiesięczne po sesji Rady Miejskiej z pełnomocnik, która informuje co było omawiane, jakie uchwały, ustalenia, co nas dotyczy, jakie są plany, więc naprawdę to się bardzo mocno poprawiło.”

Planowane działania

Aby rady społeczne spełniały swoją funkcję niezbędne jest nieustanne doskonalenie ich funkcjonowania.

Podczas dyskusji nad Wieloletnim programem współpracy zgłoszono ogólny postulat, aby zainteresowani przedstawiciele organizacji pozarządowych mieli szansę uczestniczyć w pracy wszystkich rad, czy zespołów interdyscyplinarnych, zwłaszcza jeśli uczestnictwo jest bez wynagrodzenia.

Zasadne jest również powoływanie nowych rad, o ile istnieją środowiska chcące zaangażować się w rozwiązywanie konkretnych problemów społecznych, czy poprawę jakości życia mieszkańców.

Miasto Suwałki będzie wspierało funkcjonowanie takich rad.

Niezbędne będzie też zintensyfikowanie komunikacji między organizacjami pozarządowymi oraz mieszkańcami a radami. Kolejnym etapem powinna być współpraca między tymi trzema środowiskami na rzecz wspólnego wypracowywania optymalnych rozwiązań w różnych kwestiach społecznych.

Koordynatorem dialogu będzie Suwalska Rada Działalności Pożytku Publicznego. Raz w roku mogłoby odbywać się też forum rad społecznych, które byłoby okazją do prezentacji rad społecznych mieszkańcom, wymiany doświadczeń i koordynacji działań.

1. 2. Przestrzeganie standardów dialogu

Diagnoza

Jak mówi Dokument Programowy Rządu przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 22 października 2002 r., zatytułowany „Zasady dialogu społecznego”: „Celem stron dialogu jest zawarcie kompromisu co najmniej w kwestiach podstawowych oraz zobowiązanie się do przestrzegania zawartych porozumień. Zasady, według których prowadzony jest dialog powinny być jasno określone i zaakceptowane przez uczestniczących. Nie mogą być sprzeczne z obowiązującymi przepisami. Istotne jest także zbudowanie odpowiednich struktur, instytucji dialogu oraz zapewnienie na odpowiednim poziomie jego obsługi merytorycznej i logistycznej.”

W zakresie standardów współpracy, także dialogu między organizacjami pozarządowymi i Miastem Suwałki istnieje jedna przyjęta oficjalnie regulacja. W 2015 roku Suwalska Rada Działalności Pożytku Publicznego, podejmując stosowną uchwałę, zobowiązała się do przestrzegania ogólnopolskich Standardów Rad Działalności Pożytku Publicznego, wypracowanych przez społeczników, członków Rad Działalności Pożytku Publicznego i ekspertów z całej Polski. Standard komunikacji jest jednym z czterech podstawowych standardów przyjętych w tym dokumencie, obok standardu tworzenia rady działalności pożytku publicznego, standardu funkcjonowania rad działalności pożytku publicznego oraz standardu monitoringu i ewaluacji.

Planowane działania

Ze względu na to, że potrzeba rozwoju partnerskiego dialogu pojawiła się jako pierwszy z celów strategicznych, uzasadnionym wydaje się dbanie o jakość dialogu Miasta Suwałki z organizacjami pozarządowymi. Będą służyły temu m.in. otwarte spotkania urzędników Urzędu Miejskiego, w tym zwłaszcza Pełnomocnika Prezydenta Miasta ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi i przedstawicieli instytucji miejskich z przedstawicielami suwalskich organizacji pozarządowych. Spotkania mogą być organizowane zarówno z inicjatywy Miasta Suwałki, jak i przedstawicieli organizacji pozarządowych.

Rozwojowi dialogu będą służyły też konsultacje społeczne z przedstawicielami organizacji pozarządowych, zwłaszcza w formie otwartych spotkań.

Ważne jest podkreślenie, że dialog powinien być prowadzony z zachowaniem zasady partnerstwa, zapisanej także w rocznym Programie współpracy Miasta Suwałki z organizacjami pozarządowymi, tj. wzajemnego traktowania się jako podmioty równoprawne, podejmujące współpracę w identyfikowaniu i definiowaniu problemów społecznych w wypracowywaniu sposobów ich rozwiązywania oraz w realizacji zadań publicznych.

1. 3. Wspólne szkolenia

Diagnoza

Pierwsze wspólne szkolenia przedstawicieli Urzędu Miejskiego i organizacji pozarządowych dotyczące realizacji zadań publicznych odbywały się w ramach projektu „Razem dla Suwałk”, prowadzonego w latach 2013-2015 przez Centrum Aktywności Społecznej PRYZMAT w partnerstwie z Miastem Suwałki. Były one także okazją do wymiany doświadczeń i przyczyniły się do późniejszej wspólnej pracy nad ujednoczeniem procedury konkursowej, obowiązującej od listopada 2014 roku we wszystkich wydziałach Urzędu Miejskiego w Suwałkach, prowadzących współpracę z organizacjami pozarządowymi. Odbywały się także wspólne szkolenia dotyczące zmian prawnych w zakresie współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi i inne, organizowane w Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych oraz w Centrum Aktywności Społecznej PRYZMAT. Udział zarówno przedstawicieli organizacji, jak i samorządu z przyczynił się do lepszej współpracy obu stron.

Cykl wspólnych szkoleń przeszli też członkowie Suwalskiej Rady Seniorów i przedstawiciele samorządu oraz członkowie Suwalskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego, reprezentujący zarówno samorząd, organizacje pozarządowe i Radę Miejską.

Planowane działania

Bardzo przydatne będą kolejne wspólne szkolenia dotyczące zmian w prawie w zakresie regulacji dotyczących współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi, a także w przypadku zmian w procedurze konkursowej, związanych między innymi z elektronicznym naborem ofert.

Przydatne będą też warsztaty doskonalące umiejętności komunikacyjne.

Bezценne będą również wspólne wyjazdy na ogólnopolskie fora inicjatyw pozarządowych, konferencje, seminaria, a także wizyty studyjne do miejsc aktywności obywatelskiej czy centrów współpracy. Każdy z takich wyjazdów będzie okazją do zapoznania się z najlepszymi praktykami w Polsce i zachętą do wdrożenia takich rozwiązań w Suwałkach zarówno po stronie administracji, jak i organizacji pozarządowych.

1.4 Zawieranie partnerstw pomiędzy Miastem Suwałki i organizacjami

Diagnoza

W chwili obecnej brakuje regulacji dotyczących realizacji wspólnych projektów Miasta Suwałki z organizacjami pozarządowymi. Potrzeba takiej regulacji była zgłaszana podczas prac nad Wieloletnim Programem, a także podczas spotkań Pełnomocnika Prezydenta Miasta ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi z przedstawicielami organizacji. Obecnie, najczęściej z inicjatywy organizacji, każdorazowo władze Miasta rozważają zasadność realizacji danego projektu w partnerstwie. Jeżeli Miasto Suwałki musi wnieść wkład własny finansowy, decyzję o przystąpieniu do projektu podejmuje Rada Miejska w Suwałkach.

Planowane działania

Zostają przyjęte następujące zasady realizacji partnerskich projektów między Miastem Suwałki a organizacjami.

1. Miasto Suwałki realizując współpracę z organizacjami może tworzyć różnego rodzaju partnerstwa, w tym: terytorialne, projektowe, czy branżowe.

2. Celem partnerstwa jest realizacja projektów, w szczególności finansowanych z funduszy zewnętrznych.

3. Partnerstwo można zawiązać, gdy planowane działania są spójne z celami strategicznymi Miasta Suwałki.

4. Inicjatorem partnerstwa może być organizacja lub Miasto Suwałki.

5. W przypadku gdy z inicjatywą występuje Miasto Suwałki ogłasza ono nabór na partnerów na stronie internetowej Miasta, w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na tablicy informacyjnej Urzędu Miejskiego.

6. Organizacje zgłaszają zamiar uczestnictwa w realizacji zadania, o którym mowa w pkt. 5 w terminie 21 dni od dnia ogłoszenia. Zgłoszenie powinno zawierać informacje o zasobach i doświadczeniu organizacji w zakresie realizacji zadania, które ma zostać zrealizowane w partnerstwie oraz aktualny odpis z rejestru, o ile nie jest on dostępny w bazie urzędowej. Przy wyborze partnerów bierze się pod uwagę zgodność działania potencjalnego partnera z celami partnerstwa, deklarowany wkład potencjalnego partnera w realizację celu partnerstwa, doświadczenie w realizację projektów o podobnym charakterze. Oceny zgłoszeń dokonują zespoły oceniające, powołane zarządzeniem Prezydenta, w skład których wchodzi trzech przedstawicieli merytorycznych wydziałów Urzędu Miejskiego lub jednostek organizacyjnych Miasta, jeżeli zadanie ich dotyczy oraz trzech przedstawicieli Suwalskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego lub wskazanych przez nią przedstawicieli organizacji pozarządowych.

7. Organizacje występują z propozycją partnerstwa do Prezydenta Miasta Suwałk, składając wnioski wraz z opisem projektu i proponowanego zaangażowania Miasta Suwałki.

8. Zespół oceniający wydaje opinię o możliwym partnerstwie między Miastem Suwałki a organizacją pozarządową.

9. Ostateczną decyzję w sprawie partnerstwa zainicjowanego przez Miasto Suwałki lub przez organizację podejmuje Prezydent Miasta Suwałk.

10. Przed przystąpieniem do realizacji zadania w partnerstwie zawiera się umowę partnerską.

1. 5. Doskonalenie procesu konsultacji samorządu z organizacjami pozarządowymi

Diagnoza

Zasady konsultacji aktów prawnych z organizacjami pozarządowymi reguluje Uchwała Nr VI/31/2011 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 23 lutego 2011 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z radą działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.

W Suwałkach dobrą praktyką stało się, że konsultowane są nie tylko wszystkie akty prawa miejscowego dotyczące współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi, ale także najważniejsze miejskie dokumenty strategiczne, jak np. Strategia Zrównoważonego Rozwoju Miasta Suwałki do 2020 roku, czy Strategia Rozwoju Kultury Miasta Suwałk do 2020 roku. Liczba dokumentów konsultowanych z suwalskimi organizacjami pozarządowymi oraz z Suwalską Radą Działalności Pożytku Publicznego z roku na rok rośnie. W 2016 roku było ich już 11. W latach poprzednich – 2015 i 2014 po 5. Duży jest również stopień uwzględnienia zgłaszanych uwag.

Konsultacje				
Rok		2014	2015	2016
Liczba konsultacji ogółem		5	5	11
Liczba zgłoszonych uwag ogółem		106	109	131
Liczba przyjętych uwag ogółem		55	53	113
SRDPP	Liczba zgłoszonych uwag	17	39	114
	Liczba przyjętych uwag	15	22	102
Organizacje pozarządowe	Liczba zgłoszonych uwag	89	69	14
	Liczba przyjętych uwag	40	33	11
SRS	Liczba zgłoszonych uwag	-	0	2
	Liczba przyjętych uwag	-	0	1

Ogłoszenia i wyniki konsultacji są publikowane na specjalnej platformie internetowej <http://konsultacje.suwalki.eu/>.

Aby udoskonalić proces konsultacji są one prowadzone również w formie otwartych spotkań.

Część konsultacji, zwłaszcza dotyczących zagospodarowania przestrzennego, jak w przypadku kształtu architektonicznego placu M. Konopnickiej, czy murali przy ulicach T. Noniewiczza i A. Wierusza Kowalskiego, miała formę głosowania internetowego. Głos mieszkańców był więc decydujący w wyborze poszczególnych projektów.

Planowane działania

Aby osiągnąć cel Miasto Suwałki będzie dążyło do możliwie dużej liczby konsultacji w postaci otwartych spotkań. Takie spotkanie będzie obowiązkowe w przypadku rocznego programu współpracy. Organizowane będą również spotkania konsultacyjne w sprawie innych miejskich dokumentów dotyczących organizacji pozarządowych.

W miarę potrzeb i możliwości zwiększana będzie także liczba dokumentów przekazywanych do konsultacji. Im więcej dokumentów będzie poddawanych konsultacjom, tym większe

prawdopodobieństwo, że wspólnie wypracowane rozwiązania zadowolą wszystkich uczestników konsultacji.

1.6 Zwiększanie świadomości urzędników i przedstawicieli instytucji w zakresie specyfiki działania organizacji pozarządowych i form współpracy z nimi

Diagnoza

W ostatnich latach coraz więcej jest szkoleń, spotkań i wspólnych grup roboczych urzędników oraz przedstawicieli instytucji z przedstawicielami organizacji pozarządowych. Zwiększa się zatem również świadomość specyfiki działania organizacji pozarządowych. Wspólne szkolenia pozwalają określić, które elementy współpracy samorządu z organizacjami należy wzmocnić i w których obszarach przydałoby się większe wsparcie, a które funkcjonują na optymalnym poziomie. Dzięki wielu przykładom dobrej współpracy często pojawia się pogląd, że organizacje są w stanie wykonać zadania publiczne często lepiej niż instytucje, bo działają w środowiskach, które są im doskonale znane i z którymi potrafią współpracować. Przy czym jest to współpraca bardziej efektywna, bo angażująca wszystkie zasoby społeczne, łącznie z wolontariatem.

Dobre doświadczenia ze współpracy pozwoliły także na poszerzenie grupy zadań publicznych realizowanych przez organizacje pozarządowe we współpracy z Miastem Suwałki.

Coraz większa jest wiedza wśród urzędników i przedstawicieli instytucji na temat funkcjonowania organizacji pozarządowych, ale niezbędne jest jej aktualizowanie, zwłaszcza z powodu dużych zmian prawnych w ostatnim czasie. Warto też śledzić, jakie rozwiązania są stosowane w Polsce oraz jak można dzięki nim rozszerzać i udoskonalać współpracę samorządu i miejskich instytucji z organizacjami pozarządowymi.

Planowane działania

W miarę potrzeb i możliwości organizowane będą wspólne szkolenia i spotkania urzędników oraz przedstawicieli instytucji z przedstawicielami organizacji pozarządowych. Umożliwi to lepsze poznanie specyfiki działania samorządu i organizacji. Dzięki temu obie strony poznają zarówno swoje ograniczenia, jak i niewykorzystywane do tej pory możliwości.

W celu poznania specyfiki działań organizacji niezbędne będzie również wsparcie edukacyjno-informacyjne dla urzędników oraz możliwość podnoszenia kwalifikacji zawodowych w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi. Bezcenny będzie także udział tych urzędników w forach regionalnych, ogólnopolskich i międzynarodowych. Stwarzają one możliwość skorzystania z dobrych praktyk, realizowanych w Polsce i za granicą, a potem wdrożenia ich w swoich środowiskach. O ten aspekt podnoszenia kwalifikacji zadba Pełnomocnik Prezydenta Miasta ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi.

Równie ważne będzie prowadzenie działań uświadamiających urzędników i przedstawicieli instytucji, jakie są korzyści wynikające ze współpracy z organizacjami pozarządowymi. Dobrą i skuteczną metodą będzie np. zachęcanie do udziału w wydarzeniach przygotowanych przez organizacje pozarządowe.

Ze względu na szeroki zakres działań organizacji pozarządowych, w miarę potrzeb i możliwości będą organizowane branżowe spotkania urzędników, przedstawicieli instytucji, radnych z organizacjami pozarządowymi. Takie spotkania z pewnością przysłużą się wypracowaniu wspólnych rozwiązań.

W miarę potrzeb będą również prowadzone działania na rzecz poszerzenia współpracy o nowe formy, dotychczas niepraktykowane w Suwałkach.

lp.	Planowane działania	Termin realizacji	Wskaźniki	Planowani realizatorzy
Cel strategiczny 1. Rozwój partnerskiego dialogu pomiędzy organizacjami pozarządowymi a Miastem				
Cele operacyjne				

1.1	Doskonalenie funkcjonowania ciał opiniotwórczo-doradczych	Lata 2017-2020	- liczba ciał opiniotwórczo-doradczych - liczba posiedzeń poszczególnych rad - liczba wspólnych spotkań rad - liczba uczestników wspólnych spotkań	-Miasto Suwałki -organizacje pozarządowe -SRDPP -Suwalska Rada Seniorów -Rada Sportu -Miejska Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych -Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie -Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych -Młodzieżowa Rada Miasta Suwałki
1.2	Przestrzeganie standardów dialogu	Lata 2017-2020	- liczba otwartych spotkań przedstawicieli Urzędu Miejskiego i miejskich instytucji z przedstawicielami organizacji pozarządowych	-Miasto Suwałki -organizacje pozarządowe -SRDPP -Pełnomocnik Prezydenta Miasta ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi
1.3	Wspólne szkolenia	Lata 2017-2020	-liczba wspólnych szkoleń -liczba uczestników wspólnych szkoleń	-Miasto Suwałki -organizacje pozarządowe
1.4	Zawieranie partnerstw pomiędzy Miastem Suwałki i organizacjami	Lata 2017-2020	-liczba zawartych partnerstw	-Miasto Suwałki -instytucje miejskie -organizacje pozarządowe
1.5	Doskonalenie procesu konsultacji samorządu z organizacjami pozarządowymi	Lata 2017-2020	-liczba przeprowadzonych konsultacji, - liczba spotkań konsultacyjnych, - liczba zgłoszonych uwag (w tym uwzględnionych)	-Miasto Suwałki -SRDPP -organizacje pozarządowe -Pełnomocnik Prezydenta Miasta ds. Współpracy z Organizacjami, Pozarządowymi
1.6	Zwiększanie świadomości urzędników i przedstawicieli instytucji w zakresie specyfiki działania organizacji pozarządowych i form współpracy z nimi	Lata 2017-2020	-liczba spotkań branżowych urzędników i przedstawicieli instytucji z organizacjami -liczba wspólnych grup roboczych	-Miasto Suwałki -Pełnomocnik Prezydenta Miasta ds. Współpracy z Organizacjami, Pozarządowymi -organizacje pozarządowe - instytucje miejskie

Cel strategiczny 2. Wzrost zaangażowania organizacji pozarządowych i poprawa efektywności realizacji zadań publicznych

2.1 Roczny program współpracy – zasady tworzenia, konsultacji i realizacji

Diagnoza

W Suwałkach dobrze funkcjonuje roczny Program współpracy Miasta Suwałki z organizacjami pozarządowymi. Określa on, zgodnie z Ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie: cel główny i cele szczegółowe programu, zasady współpracy, zakres przedmiotowy, formy współpracy, priorytetowe zadania publiczne i wysokość środków

planowanych na realizację programu, sposób realizacji i oceny realizacji programu, informację o sposobie tworzenia programu oraz o przebiegu konsultacji, tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert. Program jest konsultowany dwuetapowo (najpierw propozycje priorytetowych zadań publicznych, następnie cały Program) z Suwalską Radą Działalności Pożytku Publicznego oraz z organizacjami pozarządowymi.

Warto też zwrócić uwagę, że z roku na rok wzrasta kwota przeznaczona na realizację programu. W 2014 roku wydatkowano na dofinansowanie zadań publicznych realizowanych przez organizacje pozarządowe 2.568.229,22 zł, w 2015 roku było to 2.872.761,26 zł. Na 2016 rok Miasto Suwałki zaplanowało przekazanie na współpracę z organizacjami pozarządowymi 3.765.000,00 zł. Stanowi to 1,18% wydatków budżetu Miasta, zaplanowanych na 319.000.000,00 zł. Kwota przeznaczona na dofinansowanie realizacji zadań publicznych przez organizacje pozarządowe jest o 76 procent wyższa w porównaniu do 2015 roku. Tym samym przekroczyła ona po raz pierwszy 1 procent budżetu Miasta Suwałki.

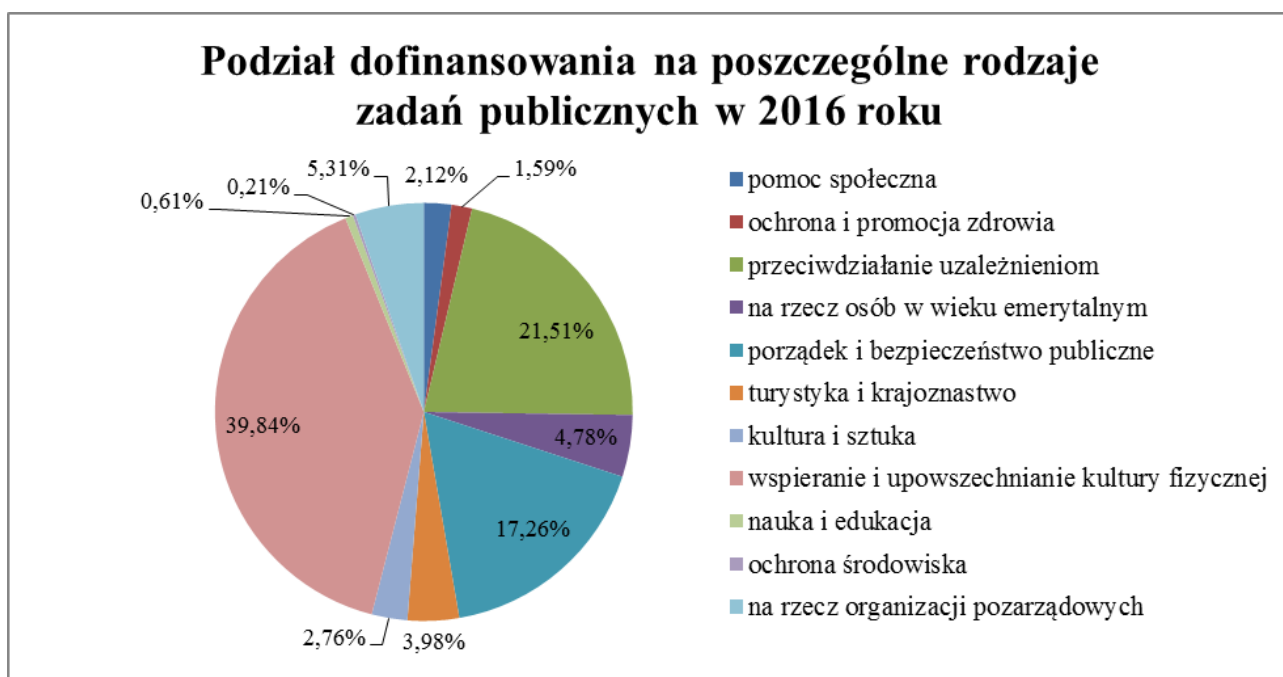
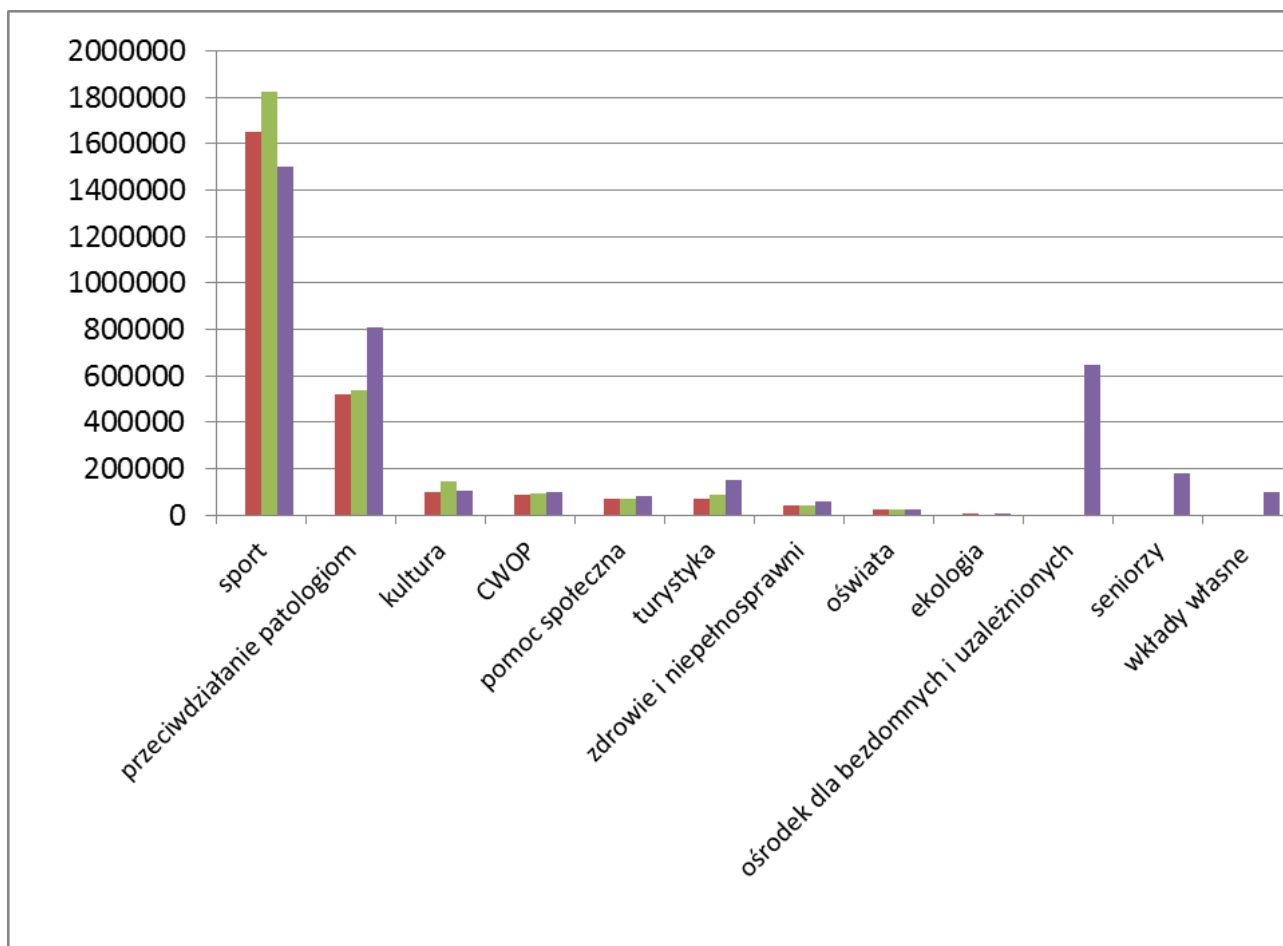
Udział procentowy funduszy przekazanych organizacjom pozarządowym na realizację zadań publicznych w porównaniu z całym budżetem miejskim na przykładzie kilku polskich miast w 2015 roku obrazuje poniższe zestawienie:

Miasto	Środki przekazane dla organizacji pozarządowych w zł	Budżet Miasta w zł	Udział procentowy środków w budżecie
Białystok	20.000.000,00	1.478.890.096,00	1,35 %
Elbląg	8.129.000,00	512.388.489,00	1,58 %
Łomża	606.134,61	310.512.149,00	0,19 %
Łódź	43.450.055,72	4.255.435.577,00	1,02 %
Poznań	134.992.756,47	3.310.741.011,00	4,08 %
Słupsk	4.504.823,40	489.177.551,00	0,92 %
Sopot	6.289.096,00	271.097.000,00	2,32 %
Suwałki	2.872.761,26	311.999.664,87	0,92%
Warszawa	128.291.628,00	14.867.224.652,00	0,86 %

Procentowy udział środków przekazanych na współpracę z organizacjami pozarządowymi w 2015 roku w budżecie wybranych polskich miast

Od lat podobny pozostaje procentowy udział poszczególnych rodzajów zadań publicznych w całości funduszy przekazywanych organizacjom pozarządowym na dofinansowanie zadań publicznych. Największa kwota jest przeznaczana na zadania z zakresu wspierania sportu i kultury fizycznej, najmniejsza na wspieranie działań ekologicznych.

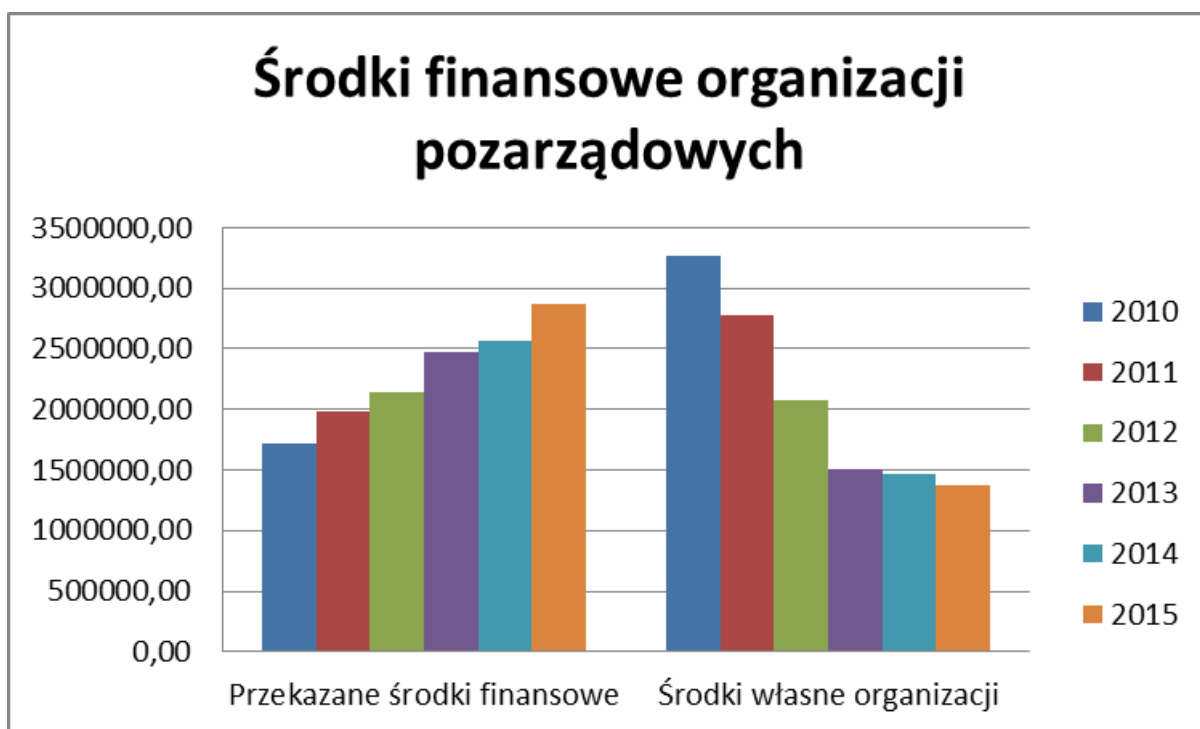
Procentowy podział środków na poszczególne zadania publiczne w sektorze pozarządowym, w latach 2014, 2015 i 2016 obrazuje poniższy wykres:

Przy wzrastających kwotach dofinansowania realizacji zadań publicznych przez Miasto Suwałki zauważalna jest tendencja spadkowa wysokości finansowych wkładów własnych organizacji. Warto w tym miejscu jednak zaznaczyć, że od 2014 roku w ujednoliconej dla wszystkich Wydziałów Urzędu Miejskiego w Suwałkach procedurze otwartych konkursów ofert obowiązuje minimalny własny wkład finansowy organizacji w wysokości 5 procent. Wyjątek od tej reguły stanowią świetlice środowiskowe oraz ośrodek dla bezdomnych i uzależnionych, gdzie wymagany wkład własny jest mniejszy.

Dla wniosków w zakresie dofinansowania rozwoju sportu minimalny własny wkład finansowy jest natomiast wyższy i wynosi 10 procent.

Proces zmniejszania się wysokości wkładów własnych finansowych obrazuje poniższy wykres:

Mimo wzrastającej kwoty przeznaczonej na dofinansowanie zadań publicznych, na podobnym poziomie od kilku lat pozostaje liczba podpisywanych umów. Oscyluje ona wokół 160 umów. W 2010 roku było ich 146, w 2011 r. – 157, w 2012 r. – 155, w 2013 r. – 162, w 2014 r. – 154, w 2015 r. – 160 umów. Wzrasta przy tym liczba umów wieloletnich.

Liczbę umów o wsparcie realizacji zadań publicznych podpisanych w latach 2010-2015 ilustruje poniższe zestawienie:

W ostatnich latach udało się też utrzymać dobrą praktykę polegającą na tym, że Program współpracy Miasta Suwałk z organizacjami pozarządowymi trafia na sesję Rady Miejskiej w Suwałkach we wrześniu, dzięki czemu otwarte konkursy ofert mogą być ogłaszane już po 15 listopada, po zatwierdzeniu projektu budżetu Miasta Suwałki.

Planowane działania

Roczny Program współpracy Miasta Suwałk z organizacjami pozarządowymi jako dokument wielokrotnie konsultowany, również na otwartych spotkaniach z przedstawicielami organizacji pozarządowych nie wymaga specjalnych modyfikacji w swoim zasadniczym kształcie. Należy w nim uwzględniać ewentualnie nowe rodzaje zadań publicznych, które będą realizowane we współpracy z organizacjami oraz w razie potrzeby modyfikować kwoty przeznaczane na poszczególne zadania publiczne.

Co do kwoty ogólnej, przeznaczonej na dofinansowanie realizacji zadań publicznych 1 procent całego budżetu Miasta Suwałk jest w chwili obecnej wartością optymalną. Niemniej, corocznie wydatki w poszczególnych rodzajach priorytetowych zadań publicznych będą analizowane i, w zależności od potrzeb społecznych, ewentualnie zwiększane lub zmniejszane. W przypadku zwiększenia liczby zadań publicznych do realizacji we współpracy z organizacjami pozarządowymi należy rozważyć możliwość zwiększenia kwoty ogólnej.

W związku z obserwowaną od kilku lat największą konkurencją wśród ofert na realizację zadań publicznych w zakresie kultury zwiększona zostanie pula środków finansowych przeznaczanych na te zadania.

W miarę potrzeby więcej zadań będzie przekazywanych w trybie wieloletnim.

Utrzymana zostanie dobra praktyka dwustopniowego konsultowania Programu współpracy Miasta Suwałki z organizacjami pozarządowymi oraz uchwalania go we wrześniu roku poprzedzającego.

2.2 Wieloletni program współpracy – zasady tworzenia, konsultacji i realizacji

Diagnoza

Dotychczas w Suwałkach nie funkcjonował Wieloletni program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3. Niniejszy program będzie pierwszym tego typu dokumentem, także w woj. podlaskim. Zgodnie z Ustawą niniejszy dokument zawiera: cel główny i cele szczegółowe, zakres przedmiotowy, okres realizacji programu, sposób realizacji programu, wysokość środków planowanych na realizację programu.

Planowane działania

Rekomenduje się, aby w przyszłości kontynuować wieloletnie programy współpracy Miasta Suwałk z organizacjami pozarządowymi. W ich tworzenie powinni być zaangażowani przedstawiciele organizacji pozarządowych, samorządu i instytucji współpracujących z organizacjami.

Perspektywa czasowa wieloletniego programu powinna być spójna ze Strategią Zrównoważonego Rozwoju Miasta Suwałk.

2.3 Rzetelna dokumentacja realizacji zadań publicznych

Diagnoza

Mimo świadczonego wsparcia w zakresie realizacji zadań publicznych zdarzają się braki i błędy zarówno w ofertach realizacji zadań publicznych, jak i w dokumentacji realizacji zadań publicznych. Najczęściej pojawiające się błędy w ofertach to: niespójność terminów realizacji projektu w różnych częściach oferty, błędy rachunkowe, deklaracja pobierania opłat, mimo że organizacja nie prowadzi płatnej działalności statutowej, brak wypełnionych oświadczeń.

Wśród najczęściej popełnianych błędów w sprawozdaniu i dokumentacji są: błędy rachunkowe, brak wskazania dat zapłaty w przypadku umów, brak wykazania podwykonawcy na

etapie składania oferty, opłacenie faktury po terminie realizacji zadania, niższa od zakładanej liczba uczestników, nieosiągnięcie zakładanych rezultatów.

Bywa, że błędy i braki w dokumentacji skutkują koniecznością zwrotu części lub całości dotacji.

Planowane działania

Aby uniknąć wielu błędów, zwłaszcza rachunkowych i formalnych nabór i rozliczanie ofert na zadania realizowane od 2017 roku będą prowadzone w systemie elektronicznym. Organizacje będą miały możliwość skorzystać w tym celu ze wsparcia merytorycznego i technicznego w Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych.

Po pierwszym roku funkcjonowania elektronicznego naboru i rozliczania ofert przeprowadzona zostanie wspólna ewaluacja wdrażania systemu i ewentualne udoskonalenie go oraz, jeżeli zaistniałaby taka konieczność, również zmiany procedury konkursowej.

2.4. Sygnalizowanie przez organizacje chęci realizacji nowych zadań publicznych

Diagnoza

W ostatnich latach z inicjatywy organizacji pozarządowych uruchomiono w Suwałkach kilka nowych zadań priorytetowych, dotychczas nierealizowanych przez organizacje, jak zadania w zakresie działalności na rzecz osób starszych, wsparcie Centrum Integracji Społecznej. Również we współpracy z organizacjami zdecydowano o przekształceniu noclegowni i Izby Wytrzeźwień w Ośrodek Profilaktyki i Wsparcia dla Osób Nietrzeźwych, Uzależnionych i Bezdomych.

Skutkowało to koniecznością wprowadzenia do Programu nowego zadania publicznego w zakresie porządku i bezpieczeństwa publicznego.

Propozycję wprowadzenia nowego zadania priorytetowego zawsze można zasygnalizować w konsultacjach Programu współpracy Miasta Suwałk z organizacjami pozarządowymi. Ostateczną decyzję o ich wprowadzeniu podejmuje Prezydent Miasta Suwałk.

Planowane działania

Rekomenduje się, aby chęć wprowadzenia nowych zadań publicznych zgłaszać w trakcie konsultacji rocznego Programu Współpracy Miasta Suwałki z organizacjami pozarządowymi. Można też wcześniej sygnalizować takie potrzeby Pełnomocnikowi oraz Suwalskiej Radzie Działalności Pożytku Publicznego, która ma możliwość zarekomendowania wprowadzenia nowego zadania do rocznego do Programu Współpracy Miasta Suwałk z organizacjami pozarządowymi.

Cel strategiczny 2. Wzrost zaangażowania organizacji pozarządowych i poprawa efektywności realizacji zadań publicznych				
Lp.	Planowane działania	Termin realizacji	Wskaźniki	Planowani realizatorzy
Cele operacyjne				
2.1	Roczny program współpracy – zasady tworzenia, konsultacji i realizacji	Lata 2017-2020	- kwota przeznaczona na realizację zadań publicznych w rocznym programie współpracy - wysokość finansowego i pozafinansowego wkładu własnego organizacji - liczba podpisanych umów, w tym umów wieloletnich	- Miasto Suwałki - organizacje pozarządowe - SRDPP -Pełnomocnik Prezydenta Miasta ds. Współpracy z Organizacjami, Pozarządowymi
2.2	Wieloletni program współpracy – zasady tworzenia, konsultacji	Lata 2017-2020	- liczba dokumentów ewaluacji realizacji Wieloletniego programu współpracy	- Miasto Suwałki - organizacje pozarządowe - SRDPP -Pełnomocnik

	i realizacji			Prezydenta Miasta ds. Współpracy z Organizacjami, Pozarządowymi
2.3	Rzetelna dokumentacja realizacji zadań publicznych	Lata 2017-2020	- liczba poprawnie zrealizowanych umów - kwota dofinansowania zadań publicznych do zwrotu	- Miasto Suwałki - organizacje pozarządowe - Pełnomocnik Prezydenta Miasta ds. Współpracy z Organizacjami, Pozarządowymi
2.4	Sygnalizowanie przez organizacje chęci realizacji nowych zadań publicznych	Lata 2017-2020	- liczba nowych zadań publicznych zgłoszonych przez organizacje pozarządowe - liczba nowych zadań publicznych, na które zostały ogłoszone otwarte konkursy ofert	- organizacje pozarządowe - Pełnomocnik Prezydenta Miasta ds. Współpracy z Organizacjami, Pozarządowymi

Cel strategiczny 3. Rozwój sektora pozarządowego w Suwałkach

W Suwałkach (stan na 30.11.2016 r.) zarejestrowanych jest ogółem 215 organizacji pozarządowych, w tym:

- 125 stowarzyszeń wpisanych do KRS,
- 15 stowarzyszeń zwykłych,
- 22 terenowych jednostek organizacyjnych,
- 30 fundacji,
- 19 uczniowskich klubów sportowych,
- 4 stowarzyszenia sportowe w ewidencji Miasta Suwałk.

Większość organizacji pozarządowych zarejestrowanych w Suwałkach prowadzi działalność na rzecz mieszkańców Miasta. Udzielają się w wielu dziedzinach życia społecznego.

3.1 Wydarzenie prezentujące organizacje pozarządowe i inicjatywy obywatelskie

Diagnoza

Od 2013 roku organizowany jest Piknik Centrum Trójki, czyli plenerowe spotkanie organizacji pozarządowych, którego inicjatorem jest Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych. Piknik ma formę integracyjną dla przedstawicieli trzeciego sektora. Jest okazją do prezentacji organizacji i wymiany doświadczeń. Ze względu na ograniczone możliwości finansowe i organizacyjne gromadzi on głównie przedstawicieli organizacji pozarządowych. W 2016 roku pojawił się pomysł rozszerzenia formuły spotkania o inicjatywy obywatelskie, tak aby plenerowe spotkanie stało się okazją do prezentacji szeroko pojętej aktywności społecznej mieszkańców, nie tylko organizacji i było atrakcyjne także dla mieszkańców zainteresowanych inicjatywami obywatelskimi. Spotkanie byłoby też doskonałą okazją do promowania Suwalskiego Budżetu Obywatelskiego, funkcjonującego w naszym mieście od 2014 roku. W tej sprawie w Centrum Trójki odbyło się kilka spotkań roboczych inicjatorów pomysłu z organizacjami. Pomysł poparła też Suwalska Rada Działalności Pożytku Publicznego. Rada zaoferowała, że może koordynować proces wyboru nazwy i terminu spotkania, który powinien być wspólnie ustalony przez organizacje.

Aby umożliwić dofinansowanie i zapewnić wszystkim organizacjom możliwość bycia głównym organizatorem, w Programie współpracy Miasta Suwałk z organizacjami

pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na rok 2017, na wniosek zgłoszony w konsultacjach społecznych przez Suwalską Radę Działalności Pożytku Publicznego po raz pierwszy dołączono do grupy priorytetowych zadań publicznych zadanie pod nazwą: „wsparcie organizacji spotkania (festynu, pikniku, obchodów, dni) aktywizującego i integrującego suwalskie organizacje pozarządowe oraz inicjatywy obywatelskie, wspomagające rozwój wspólnot i proces integracji społeczności lokalnej.”

Organizacja, która zajmie się wykonaniem tego zadania zostanie wyłoniona w otwartym konkursie ofert.

Wydarzeniem prezentującym organizacje pozarządowe i inicjatywy obywatelskie jest Forum Inicjatyw Pozarządowych, organizowane regularnie od 2014 roku przez Centrum Aktywności Społecznej PRYZMAT. Forum jest okazją do wymiany doświadczeń i nawiązania szerszej współpracy nie tylko pomiędzy przedstawicielami organizacji pozarządowych, samorządu i przedstawicieli instytucji, ale także liderami inicjatyw obywatelskich.

Planowane działania

Wydarzenie zostanie umieszczone w rocznym kalendarzu miejskich imprez, co zapewni trwałość i cykliczność takiego przedsięwzięcia, bez względu na organizatora takiej inicjatywy w przyszłości. Jego organizatorem będzie wyłoniona w otwartym konkursie ofert organizacja pozarządowa, jednak ze względu na rozmiar wydarzenia wskazane jest, aby w organizacji wydarzenia wspierały go miejskie instytucje, jak Suwalski Ośrodek Kultury oraz Ośrodek Sportu i Rekreacji. Niezbędne jest także włączenie się innych organizacji w przygotowania, tak żeby impreza odpowiadała potrzebom bardzo zróżnicowanego trzeciego sektora i była przy tym atrakcyjna dla pozostałych mieszkańców.

3.2 Uświadomienie lokalnej społeczności, czym zajmują się organizacje pozarządowe

Diagnoza

Organizacje pozarządowe są bardzo aktywne w sferze społecznej i ich działania są coraz mocniej nagłaśniane nie tylko przez organizacje, ale także przez samorząd, który podkreśla korzyści płynące z dobrej współpracy Miasta Suwałki z organizacjami. Mimo, że coraz więcej słychać o pojedynczych akcjach, czy wieloletnich programach organizacji, nadal wydaje się, że wiedza o działaniach trzeciego sektora powinna być bardziej rozpowszechniona. Nie tylko mieszkańcy nie wiedzą często, czym się organizacje zajmują, ale także organizacje nie wiedzą o sobie nawzajem, zwłaszcza jeśli działają w różnych dziedzinach. Skutkuje to czasem rozdrobnieniem albo powielaniem działań, które można by realizować wspólnie, z lepszym efektem i o większym zasięgu społecznym.

Informacje na temat działań organizacji ukazują się między innymi na stronie internetowej Miasta Suwałki i dzięki temu trafiają do wszystkich mieszkańców, nie tylko związanych z organizacjami stroną internetową. Na stronie znajduje się też specjalna zakładka dedykowana organizacjom.

Zewnętrzne działania informacyjne w postaci strony internetowej oraz czasopisma drukowanego „PozarządUFKa” prowadzi też Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych.

Planowane działania

Prowadzone będzie szersze popularyzowanie działań organizacji pozarządowych, zarówno przez przedstawicieli organizacji, jak też samorządu. Do tego celu wykorzystane zostaną wydarzenia publiczne oraz wszystkiego rodzaju wystąpienia medialne.

Wydarzeniem sprzyjającym uświadomieniu lokalnej społeczności, czym zajmują się organizacje pozarządowe będzie również wspomniane w punkcie 3.1 spotkanie (festyn, piknik, obchody, dni) aktywizujące i integrujące suwalskie organizacje pozarządowe oraz

inicjatywy obywatelskie, wspomagające rozwój wspólnot i proces integracji społeczności lokalnej.

3.3 Promocja działań organizacji

Diagnoza

Ważne dla rozwoju sektora pozarządowego jest uświadamianie lokalnej społeczności, czym zajmują się organizacje pozarządowe i w jaki sposób mieszkańcy mogą się w te poczynania zaangażować, jak również umacnianie w świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za siebie, swoje otoczenie, wspólnotę lokalną oraz jej tradycje. Należy stale aktywizować społeczność lokalną i tworzyć warunki do zwiększenia aktywności społecznej w rozwiązywaniu problemów mieszkańców i poprawianiu warunków życia. Tam, gdzie się to organizacjom udaje, większa jest świadomość mieszkańców, jak działają organizacje pozarządowe, czym się zajmują i jak można włączyć się w te działania. Przykładem są działania prowadzone przez Stowarzyszenie Aktywności Społeczno-Artystycznej „Nie Po Drodze” w okolicy Kaczego Dołka. Stowarzyszenie zaczynało swoją przygodę z tym miejscem 10 lat temu od plenerowego spektaklu Suwalskich Teatr-Akcji. Potem wielokrotnie lokowało tam różnorodne akcje artystyczno-społeczne, jak warsztaty „Pani Sztuka na Kaczym Dołku”, czy Tymczasowy Dom Kultury. Od 2016 roku stowarzyszenie prowadzi przy ul. Chopina 6a stacjonarny Klub Seniora. W działalność klubu raz wspomniane akcje kulturalne i społeczne angażuje się wielu mieszkańców, niezwiązanych z żadnymi organizacjami.

Promocji suwalskich organizacji służą też gadzety promocyjne. Od 2015 roku Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych wyposaża bezpłatnie zainteresowane suwalskie organizacje w gadzety z logami organizacji i „Pogodnych Suwałk”, takie jak: roll-upy, torby, magnesy, kubki, breloki, długopisy, przypinki i lusterka.

Planowane działania

Uświadomienie lokalnej społeczności, czym zajmują się organizacje i aktywizacja społeczeństwa muszą być wsparte intensywnymi działaniami promocyjnymi. Nie chodzi przy tym o drogie kampanie reklamowe, ale o lepsze wykorzystywanie istniejących możliwości, jak np. promocja skierowana do mieszkańców podczas dużych miejskich wydarzeń kulturalnych, sportowych czy społecznych i promocja zewnętrzna np. w ogólnopolskich mediach.

Podjęte zostaną działania na rzecz rozszerzenia zasięgu istniejących już narzędzi promocji: strony internetowej Miasta Suwałk, profilu „Pogodne Suwałki”, strony i profilu Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych oraz stron i profili suwalskich organizacji. Nie bez znaczenia jest tzw. marketing szeptany, kiedy dobra opinia o organizacjach jest przekazywana bezpośrednio przez uczestników akcji, zajęć, czy innych działań, prowadzonych przez organizacje.

Szerzej wykorzystane zostaną możliwości bezpłatnego prezentowania informacji o suwalskich organizacjach pozarządowych w autobusach miejskich.

Obok działań medialnych, jedną z form promocji działalności organizacji powinien być rozwój wolontariatu. Mimo, że w Suwałkach jest coraz więcej wolontariuszy, niezbędne jest wspomaganie tej formy aktywności. Wolontariusze, docierający do różnych środowisk i dobrze w nich oceniani doskonale promują organizacje pozarządowe, są ich najlepszymi ambasadorami.

3.4 Korzystanie z możliwości służących rozwojowi organizacji, które już istnieją

Diagnoza

Miasto Suwałki współpracuje z organizacjami w formie finansowej poprzez udzielanie dofinansowania realizacji zadań publicznych oraz pozafinansowej. Do pozafinansowych form współpracy Miasta z Organizacjami należą:

- informowanie o zadaniach publicznych, których realizacja będzie finansowana lub dofinansowana ze środków budżetowych Miasta, a także o ogłaszanych konkursach ofert i ich rozstrzygnięciach,
- współpraca z Wydziałami Urzędu Miejskiego oraz Pełnomocnikiem Prezydenta Miasta ds. współpracy z Organizacjami Pozarządowymi w zakresie przygotowania ofert i prawidłowego rozliczania otrzymanej dotacji,
- udział przedstawicieli organizacji w pracach komisji konkursowych otwartych konkursów ofert,
- konsultowanie z Suwalską Radą Działalności Pożytku Publicznego oraz z organizacjami projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej organizacji, zgodnie z obowiązującymi przepisami, a także najważniejszych miejskich dokumentów strategicznych,
- tworzenie i wspieranie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, w tym Zespołu ds. Suwalskiego Budżetu Obywatelskiego i Suwalskiej Rady Seniorów,
- umieszczanie na stronie internetowej informacji dotyczących współpracy Miasta z organizacjami,
- informowanie o działalności organizacji prowadzonych na rzecz mieszkańców Miasta oraz o realizowanych przez nie przedsięwzięciach,
- udostępnianie organizacjom, w miarę możliwości, lokali z zasobów gminnych oraz pomieszczeń Miasta w celu odbywania spotkań i realizacji zadań publicznych służących mieszkańcom Miasta, zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działań i współpracy,
- współdziałanie w organizowaniu oraz prowadzeniu imprez i uroczystości organizowanych przez Miasto,
- obejmowanie patronatem Prezydenta Miasta Suwałk wybranych przedsięwzięć realizowanych przez organizacje,
- inicjowanie lub współorganizowanie szkoleń podnoszących jakość pracy organizacji, w sferze zadań publicznych oraz współpracy Miasta z organizacjami,
- przygotowanie sprawozdań i analiz dotyczących realizacji Programu,
- prowadzenie i udostępniania elektronicznej bazy danych o organizacjach działających w Mieście,
- udzielanie pomocy w nawiązywaniu współpracy regionalnej, ponadregionalnej i międzynarodowej,
- działalność na rzecz organizacji prowadzących działalność na terenie Miasta Suwałk prowadzonej przez Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych,
- regularne spotkania przedstawicieli organizacji pozarządowych z Pełnomocnikiem, poświęconych bieżącym sprawom dotyczącym współpracy Miasta z organizacjami.

Od 2011 roku w Suwałkach istnieje możliwość realizacji zadań publicznych w formie inicjatywy lokalnej. Organizacje pozarządowe nie korzystają aktywnie z tej formy współpracy.

Planowane działania

Podjęte zostaną działania na rzecz udoskonalania zarówno form współpracy finansowej (o czym była mowa w punktach 2.1 i 2.3), jak i pozafinansowej, wymienionych wyżej.

Jednym z najważniejszych działań pozafinansowych będzie informowanie się wzajemne o zadaniach publicznych, dofinansowanych ze środków budżetowych Miasta. Ze strony Miasta Suwałki będzie to szeroka informacja o naborach i wynikach otwartych konkursów ofert, ze strony organizacji zaś informacja zwrotna, nie tylko w postaci wymaganego prawem sprawozdania z realizacji zadania publicznego, ale np. informacji w lokalnych mediach oraz

na stronę internetową Miasta Suwałki o realizacji takiego zadania publicznego ze wzmianką o dofinansowaniu przez Miasto Suwałki.

Co do współpracy z Wydziałami Urzędu Miejskiego w zakresie przygotowania ofert i prawidłowego rozliczania otrzymanej dotacji organizacje, które mają trudności z realizacją i dokumentacją zadań publicznych będą zachęcane do częstszego korzystania ze wsparcia w Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych. Centrum funkcjonuje od czterech lat, jest prowadzone przez organizacje pozarządowe wyłaniane w otwartym konkursie ofert. Od niedawna jest przeprowadzana internetowa ankieta oceniająca funkcjonowanie centrum. Niezbędna będzie więc także szeroka dyskusja omawiająca wyniki tych ankiet i ewaluacja, pozwalająca nakreślić kierunki rozwoju Centrum, tak aby w największym stopniu odpowiadało ono potrzebom suwalskich organizacji.

Co do udziału przedstawicieli organizacji w pracach komisji konkursowych otwartych konkursów ofert, podtrzymany będzie obowiązujący aktualnie system naboru kandydatów do dwuletniej bazy kandydatów na członków komisji. Zarówno przedstawiciele samorządu, jak i organizacji będą też zachęcani do wnioskowania o uczestnictwo w pracach komisji konkursowych niezależnych ekspertów z danej dziedziny, której dotyczy zadanie publiczne.

W sprawie tworzenia i wspierania wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, to oprócz utrzymania Zespołu ds. Suwalskiego Budżetu Obywatelskiego i Suwalskiej Rady Seniorów, będzie się dążyło do tworzenia nowych wspólnych grup wszędzie tam, gdzie głos organizacji mógłby wnieść szerszą perspektywę i przyczynić się do wypracowania nowych, wspólnych rozwiązań.

Włączając organizacje do współdecydowania o tym, co dzieje się w mieście, członkowie organizacji i wolontariusze będą zachęcani nie tylko do udziału w miejskich uroczystościach i imprezach, ale także do współdziałania w przygotowaniu i realizacji takich wydarzeń.

Ponieważ współpraca z organizacjami jest też cenna w realizacji przedsięwzięć o zasięgu regionalnym, ponadregionalnym i międzynarodowym, Miasto Suwałki, korzystając z możliwości jakie daje współpraca z miastami partnerskimi, będzie starało się włączać w nią jak najszerszej organizacje pozarządowe. Gwarantuje to poszerzenie i rozwój sieci partnerskich powiązań i może skutkować nowymi atrakcyjnymi przedsięwzięciami, zainicjowanymi przez organizacje. Również organizacje, które chcą realizować takie przedsięwzięcia będą miały możliwość wsparcia ze strony Miasta, przy tym nie musi to być wsparcie finansowe, ale także merytoryczne, techniczne, czy chociażby w postaci materiałów promocyjnych Miasta Suwałki.

Biorąc z kolei pod uwagę, że w ciągu pięciu lat funkcjonowania w Suwałkach inicjatywy lokalnej organizacje ani razu nie skorzystały z tej możliwości, należy rozpowszechnić informację o niej wśród organizacji pozarządowych.

3.5 Doskonalenie zasad udostępniania lokali gminnych organizacjom pozarządowym

Diagnoza

W 2015 roku organizacje korzystały z użyczenia bądź najmu na preferencyjnych warunkach z lokali gminnych o łącznej powierzchni 4811,18 m².

Część lokali była oddana organizacjom w użyczenie, tzn. bezpłatnie, większość za odpłatnością w wysokości od 0,52 zł do 15 zł za 1 m², w zależności od ustaleń z ZBM TBS sp. z o.o.

Zasady najmu lokali gminnych przez organizacje pozarządowe regulują: Zarządzenie Nr 415/2015 Prezydenta Miasta Suwałk z 19 listopada 2015 roku w sprawie określenia sposobu ustalania cen i opłat za korzystanie z obiektów i urządzeń Ośrodka Sportu i Rekreacji w Suwałkach oraz przedszkoli, szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez Miasto Suwałki; Zarządzenie Nr 682/2012 z 17 grudnia 2012 roku w sprawie zasad użyczenia lokali wchodzących w skład gminnego zasobu nieruchomości na okres do lat 3 oraz Zarządzenie Nr

136/2011 Prezydenta Miasta Suwałk z 17 maja 2011 roku w sprawie zasad najmu lokali użytkowych oraz dzierżawy gruntów z gminnego zasobu nieruchomości na okres do lat 3 .

Planowane działania

Doidealone będą zasady najmu lokali gminnych przez organizacje pozarządowe. Informacja o lokalach najmowanych przez organizacje pozarządowe będzie przedstawiana Radzie Miejskiej w Suwałkach.

Prowadzone będą działania na rzecz umożliwienia korzystania w większym stopniu niż dotychczas na potrzeby zajęć i wydarzeń proponowanych przez organizacje z budynków oświatowych i innych obiektów użyteczności publicznej.

Cel strategiczny 3. Rozwój sektora pozarządowego w Suwałkach				
Lp.	Planowane działania	Termin realizacji	Wskaźniki	Planowani realizatorzy
Cele operacyjne				
3.1	Wydarzenie prezentujące organizacje pozarządowe i inicjatywy obywatelskie	Lata 2017-2020	- liczba organizacji i inicjatyw społecznych zaangażowanych w wydarzenie, - liczba uczestników wydarzenia	- organizacje pozarządowe - mieszkańcy - Suwalski Ośrodek Kultury - Ośrodek Sportu i Rekreacji
3.2	Uświadomienie lokalnej społeczności, czym zajmują się organizacje pozarządowe	Lata 2017-2020	- liczba kampanii społecznych prezentujących suwalskie organizacje pozarządowe - liczba informacji dotyczących organizacji pozarządowych wizyt na stronie Miasta Suwałki - liczba wydarzeń, dofinansowanych przez Miasto Suwałki, zorganizowanych lub współorganizowanych przez organizacje, w których biorą udział nie tylko członkowie organizacji, ale i mieszkańcy	- Miasto Suwałki - organizacje pozarządowe - instytucje miejskie
3.3	Promocja działań organizacji	Lata 2017-2020	- liczba stron internetowych i profili organizacji pozarządowych - liczba wolontariuszy	- Miasto Suwałki - organizacje pozarządowe
3.4	Korzystanie z możliwości służących rozwojowi organizacji, które już istnieją	Lata 2017-2020	- liczba organizacji korzystających z CWOP - liczba nowych wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym - liczba niezależnych ekspertów zaproszonych do udziału w komisjach konkursowych otwartych konkursów ofert - liczba ogólnodostępnych przedsięwzięć, dofinansowanych przez Miasto Suwałki, których organizatorami lub współorganizatorami są	- Miasto Suwałki - organizacje pozarządowe

			<p>organizacje pozarządowe</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba przedsięwzięć o zasięgu regionalnym, ponadregionalnym i międzynarodowym, w których organizacje pozarządowe wzięły udział, w tym wspólnie z Miastem Suwałki - liczba inicjatyw lokalnych zgłoszonych i zrealizowanych przez organizacje 	
3.5	Doskonalenie zasad udostępniania lokali gminnych organizacjom pozarządowym	Lata 2017-2020	<ul style="list-style-type: none"> - powierzchnia lokali gminnych udostępnianych na preferencyjnych warunkach organizacjom pozarządowym 	<ul style="list-style-type: none"> - Miasto Suwałki - organizacje pozarządowe - Zarząd Budynków Mieszkalnych w Suwałkach TBS sp. z o.o.

Cel strategiczny 4. Wspieranie innowacyjnych działań

4.1. Dodatkowe punkty za innowacyjne rozwiązania w konkursach ofert

Diagnoza

Do 2016 roku w postępowaniu konkursowym nie przewidziano punktów za innowacyjność projektu, polegającego na realizacji zadania publicznego. Intuicyjnie członkowie komisji konkursowych zwracali uwagę, czy projekt proponuje nowe rozwiązania, czy tylko powiela prowadzone od lat działania. Nie istniało jednak wyodrębnione kryterium oceny, który premiowałoby nowatorskie rozwiązania.

Brak takiego kryterium wynika też z tego, że organizacje działające w Suwałkach w dużej mierze proponują sprawdzone, częstokroć wielokrotnie powtarzane przedsięwzięcia. Ich cechą jest także to, że w większości adresowane są do własnych członków, a nie do ogółu mieszkańców. Zdarzają się jednak wyjątki, jak np. Ogród Społeczny na ul. F. Chopina, realizowany przez Stowarzyszenie Nie Po Drodze wspólnie z mieszkańcami, który łączy cechy inicjatywy obywatelskiej, konkretnego długofalowego działania w przestrzeni i animacji kulturalnej. Niewątpliwie można go zaliczyć do innowacji społecznych, które w Suwałkach dopiero zaczynają się pojawiać.

Innowacje społeczne to eksperymentalne działania społeczne mające na celu polepszenie jakości życia grupy osób, społeczności, czy firm. Ich eksperymentalny charakter wynika z faktu, że unikalne i jednorazowe rozwiązania można powtórzyć na większą skalę, choć efekt końcowy często nie jest do końca przewidywalny. Innowacje bazują na połączeniu elementów już istniejących, dlatego są to swego rodzaju pomostami łączącymi różne dziedziny i grupy.

W ocenie czy przedsięwzięcie (zarówno na etapie projektu, jak i po realizacji) jest (był) innowacyjny mogą pomóc następujące kryteria:

- rzeczywiste nowatorstwo – z punktu widzenia branży, terytorium, instytucji, grupy lub pojedynczego użytkownika,
- powiązanie z realnymi społecznymi potrzebami,
- wdrożenie, będące dowodem, że chodzi o coś więcej niż idee, czy teorię,
- troska o efektywność – innowacje powinny wskazywać takie metody działania, które są bardziej efektywne z punktu widzenia relacji nakładów do rezultatów niż dotychczas znane,
- dostępność – dają narzędzia do możliwie samodzielnego działania użytkowników lub społeczności, troszcząc się o ich podmiotowość.

Mimo, że innowacje są u nas rzadko stosowane suwalczanie uznali, że innowacyjne i kreatywne działania powinny być, poza ofertą kulturalną, znakiem rozpoznawczym Miasta Suwałki:

W ankiecie przeprowadzonej dla celów stworzenia Strategii Promocji Miasta Suwałki na lata 2016-2020 na pytanie: Co może być zdaniem Pana/Pani wizytówką promocyjną Suwałk? 47,06 procent ankietowanych wskazało suwalską ofertę kulturalną. Natomiast 5,88 procent uczestniczących w ankiecie wskazało na innowacyjność i kreatywność.

Planowane działania

Od 2017 roku w systemie ocen w otwartych konkursach ofert realizacji zadań publicznych wprowadzone zostanie kryterium innowacyjności zadania publicznego. Kryterium to będzie dotyczyło wszystkich ofert realizacji zadań publicznych.

Ponadto podjęte zostaną działania na rzecz promocji prowadzonych działań innowacyjnych tak, żeby zachęcić do nich pozostałe organizacje, czy mieszkańców.

4.2. Wprowadzanie nowych form współpracy Miasta Suwałk z organizacjami pozarządowymi

Diagnoza

Do nowych, niedawno wprowadzonych form współpracy Miasta Suwałki z organizacjami pozarządowymi należy otwarty konkurs ofert na dofinansowanie wkładów własnych do programów finansowanych z innych źródeł niż budżet Miasta Suwałk. W 2016 roku po raz pierwszy przeprowadzono konkurs na wkłady własne, przeznaczając na ten cel 100 tysięcy złotych. Maksymalna kwota dofinansowania jednego zadania mogła wynieść 10 tysięcy złotych.

Ciągle, stosunkowo nieznaną formą współpracy jest inicjatywa lokalna. Organizacje dotychczas nie korzystały z niej aktywnie jako ze sposobu finansowania swoich przedsięwzięć.

Suwalskie organizacje pozarządowe sporadycznie też współpracują ze sobą przy opracowywaniu i realizacji projektów zgłaszanych w konkursach ofert.

Regranting jako forma dofinansowania działań organizacji nie jest w Suwałkach stosowany.

W celu usprawnienia współpracy Miasta z organizacjami Urząd Miejski w Suwałkach wdraża innowacyjny, elektroniczny system naboru wniosków. Narzędzie to ułatwi komunikację samorządu z organizacjami i wyeliminuje błędy formalne w ofertach konkursowych.

Planowane działania

Miasto Suwałki będzie zachęcać przedstawicieli trzeciego sektora do budowania własnego potencjału opartego o innowacyjne, kreatywne i zintegrowane podejście do potrzeb własnych odbiorców – mieszkańców Miasta Suwałk. Ważne jest wprowadzanie innowacyjnych i bardziej efektywnych działań na rzecz mieszkańców i ich otoczenia oraz zwiększenie kreatywności i innowacyjności organizacji pozarządowych.

Zarówno Miasto, jak i organizacje podejmując wspólne działania deklarują, że będą otwarte na nowe wyzwania, innowacje społeczne i technologiczne, kreatywne podejście w zaspokajaniu potrzeb i oczekiwań mieszkańców Suwałk.

Organizacje będą zachęcane, aby w większym stopniu korzystać z innowacyjnych sposobów finansowania przedsięwzięć. Rozszerzona współpraca partnerska i udział organizacji w inicjatywie lokalnej zaakcentują otwartość i kreatywność w podejściu do zmian rozwojowych Suwałk.

Ewentualne wprowadzenie w Suwałkach innych form finansowania projektów takich jak regranting będzie poprzedzone szeroką dyskusją.

Konkursy na wkłady własne będą w dalszym ciągu realizowane.

Cel strategiczny 4. Wspieranie innowacyjnych działań:				
Lp.	Planowane działania	Termin realizacji	Wskaźniki	Planowani realizatorzy
Cele operacyjne				
4.1	Dodatkowe punkty za innowacyjne rozwiązania w konkursach ofert	Lata 2017-2020	- liczba ofert, które otrzymają dodatkowe punkty za innowacyjne rozwiązania - liczba innowacyjnych przedsięwzięć zrealizowanych przez organizacje	- Miasto Suwałki - organizacje pozarządowe
4.2	Wprowadzanie nowych form współpracy Miasta Suwałk z organizacjami pozarządowymi	Lata 2017-2020	- liczba umów na dofinansowanie wkładu własnego - liczba ofert wspólnych złożonych przez organizacje - liczba inicjatyw lokalnych zrealizowanych przez organizacje - liczba ofert i umów na realizację zadań publicznych, podpisanych po zakończeniu elektronicznego konkursu ofert	- Miasto Suwałki - organizacje pozarządowe

Finansowanie Programu

Nie przewiduje się dodatkowego finansowania Wieloletniego programu współpracy Miasta Suwałk z organizacjami pozarządowymi. Program został opracowany przez Pełnomocnika Prezydenta Miasta ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi ze wsparciem Zespołu ds. opracowania Wieloletniego programu współpracy Miasta Suwałk z organizacjami pozarządowymi na lata 2017-2020.

Kwoty przeznaczone na współpracę Miasta Suwałk z organizacjami pozarządowymi będą zawarte w rocznych Programach Współpracy. Wskazane jest, aby utrzymać dotychczasowy poziom dofinansowania realizacji zadań publicznych przez organizacje, tj. co najmniej 1 procent budżetu Miasta Suwałk. W przypadku zwiększenia liczby zadań publicznych do realizacji we współpracy z organizacjami pozarządowymi należy rozważyć możliwość zwiększenia tej kwoty.

Ewaluacja i monitoring

Zespół ds. opracowania Wieloletniego Programu współpracy Miasta Suwałk z organizacjami pozarządowymi wskazał, że ewaluacja realizacji niniejszego programu powinna być wykonana po dwóch latach, a następnie po jego zakończeniu. Należałoby przy tym przeprowadzić ewaluację w dwóch zakresach: ocenić jakość współpracy oraz stopień realizacji celów. Dla zapewnienia właściwej ewaluacji Programu przyjmuje się wszystkie wskaźniki przypisane do realizacji poszczególnych celów wieloletniego Programu Współpracy Miasta Suwałk z organizacjami pozarządowymi.

Za realizację programu w równej mierze są odpowiedzialne wydziały merytoryczne Urzędu Miejskiego oraz jednostki organizacyjne Miasta, jeżeli ich to dotyczy, a także organizacje.

Informacje o realizacji zadań publicznych są przekazywane do Pełnomocnika Prezydenta Miasta ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi.

Zespół ds. opracowania Wieloletniego Programu Współpracy sugeruje, że ewaluacji mogłaby dokonać SRDPP. Może to być również niezależny społeczny zespół, powołany Zarządzeniem

Prezydenta Miasta Suwałk. Za dostarczenie materiałów niezbędnych do ewaluacji jest odpowiedzialny Pełnomocnik.

Słowniczek

Ilekróć w dokumencie jest mowa o:

- 1) Ustawie - rozumie się przez to ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 1817);
- 2) Mieście - rozumie się przez to Miasto Suwałki;
- 3) Prezydencie - rozumie się przez to Prezydenta Miasta Suwałk;
- 4) Organizacjach - rozumie się przez to organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 Ustawy;
- 5) Pełnomocniku - rozumie się przez to Pełnomocnika Prezydenta Miasta ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi;
- 6) rocznym Programie - rozumie się przez to Program współpracy Miasta Suwałk z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na rok 2016, stanowiący załącznik do uchwały Rady Miejskiej w Suwałkach podjętej na podstawie art. 5 a Ustawy;
- 7) wieloletnim Programie - rozumie się przez to Program współpracy Miasta Suwałk z organizacjami pozarządowymi na lata 2017-2020;
- 8) stronie internetowej - rozumie się przez to stronę internetową Miasta Suwałki www.um.suwalki.pl;
- 9) Wydziałach - rozumie się przez to wydziały Urzędu Miejskiego w Suwałkach realizujące zadania publiczne we współpracy z Organizacjami.

Autorzy programu - członkowie Zespołu ds. opracowania Wieloletniego programu współpracy Miasta Suwałk z organizacjami pozarządowymi na lata 2017-2020:

- 1) Beata Andruczyk, Fundacja EGO,
- 2) Edward Dec, MUKS Olimpijczyk,
- 3) Urszula Duda, Podlaskie Stowarzyszenie Terapeutów,
- 4) Jerzy Gałązka, Urząd Miejski w Suwałkach,
- 5) Jacek Koniaszewski, Zarząd Budynków Mieszkalnych w Suwałkach TBS sp. z o.o.,
- 6) Ewa Kotowska, Stowarzyszenie dla Rozwoju w Suwałkach,
- 7) Iwona Prelewicz-Ceran, Ośrodek Sportu i Rekreacji w Suwałkach,
- 8) Alicja Roszkowska, Fundacja ART-SOS,
- 9) Jarosław Ruszewski, Centrum Aktywności Społecznej PRYZMAT, Suwalska Federacja Organizacji Pozarządowych RAZEM,
- 10) Andrzej Sowul, Fundacja Prometeusz, Suwalska Rada Działalności Pożytku Publicznego,
- 11) Miłosz Stachurski, Urząd Miejski w Suwałkach,
- 12) Dorota Szczęsna, Urząd Miejski w Suwałkach,
- 13) Agnieszka Szyszko, Pełnomocnik Prezydenta Miasta ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, przewodnicząca Zespołu,
- 14) Mirosław Treter, Urząd Miejski w Suwałkach,
- 15) Anna Walijewska-Maksymowicz, Fundacja Zwierzęta Niczyje,

- 16) Maja Wawrzyniak, Urząd Miejski w Suwałkach,
- 17) Lilianna Zielińska, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Suwałkach,
- 18) Dariusz Żukowski, Suwalskie Stowarzyszenie Opieki Paliatywnej, Suwalska Rada Seniorów,
- 19) Lidia Żyniewicz, Suwalski Ośrodek Kultury
oraz Anna Sznurkowska, Urząd Miejski w Suwałkach.